

-22%

-22%

-22%

KULTUR (/KULTUR)

Om døde hester og kunstnerisk blyforgiftning

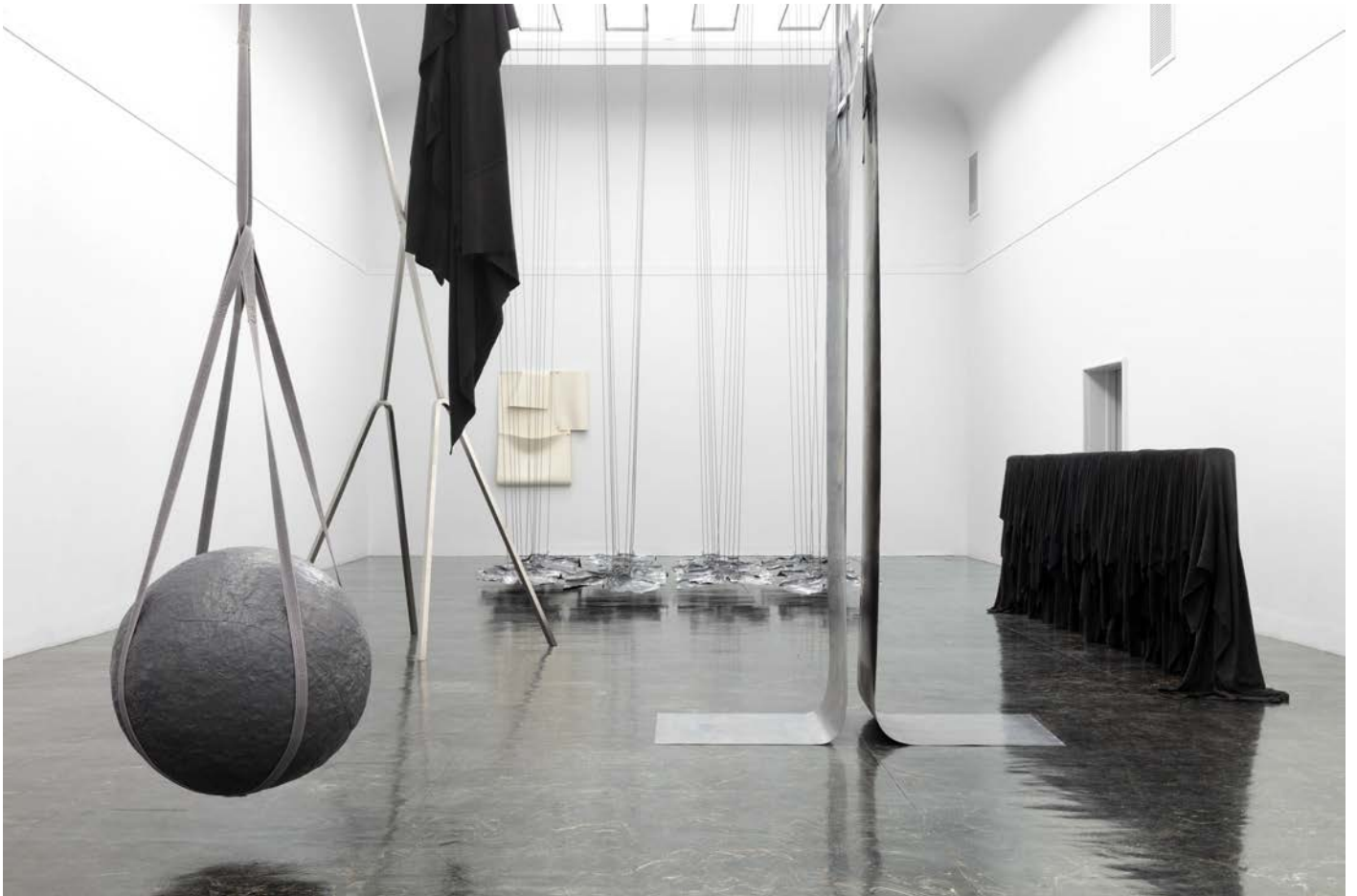
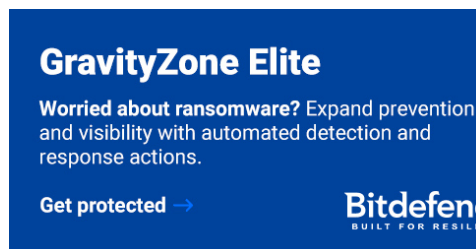
Av: **Paul Grøtvedt** 13. februar 2022, 10:35

Foto: Uli Holz

«Hester er i seg selv et uttrykk for en stor kunstnerisk blyforgiftning. Deres omfang er ikke begrenset til kunsten, men de arbeider opp i skyene. Merk dere skyene, for deres omtale av de utstilte objektene er tåkeprat fra ende til annen. Etter å ha sett utstillingen skjønner jeg at kritikerne havner i den ordfete tåkeheimen der tingenes form og mening er like lite

fattbar som i de utstilte objektene.

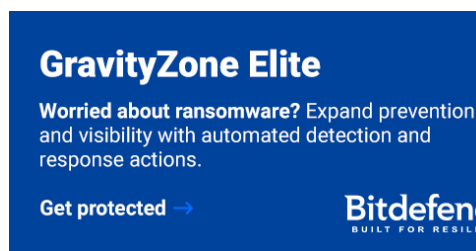
Tittelen på utstillingen gjentas i to av de utstilte arbeidene, som ikke gir noen holdepunkter for hvorfor hester dør stående. I det hele tatt finnes det ikke engang et hestehår i lokalene, heller ikke noe hint om hvorfor hestene skulle dø stående, eller en liten pekepinn om at de utstilte gjenstandene skjuler en dypere hestesymbolikk. Med tanke på at de fleste arbeidene er laget i flatvalset bly, et materiale som er temmelig ugjennomtrengelig for både farlig bestråling og kritisk vurdering, har kunstneren trolig behov for å skjule noen hemmeligheter.

Det hjelper synderlig lite når Kunstnernes Hus i sin pressemelding skriver: «I Hester dør stående ønsker kunstneren å utforske sårbarheten som preger både samfunnet og enkeltindividet, en erfaring av stengsler og tap, men også styrke og utholdenhet». Hvor i Hanne Tyrmis objekter man kan se og skjønne dette, er for min kunstfaglige bakgrunn en gåte. Det blir enda mer absurd når Huset skriver: «Den utstrakte bruken av bly danner en ekspressiv dramaturgi gjennom salene, som etapper i et livsløp».

Denne formen for utstillingsinformasjon er helt hinsides syn og fornuft. Det finnes ikke ett eneste empirisk holdepunkt i de utstilte arbeidene som peker mot «sårbarhet» og «etapper i et livsløp». Hvor i alle dager finner Kunstnernes Hus og kritikerne alle disse dypsindighetene og svulstige synspunktene? Det finner man i alle fall ikke i de opphengte, stående og liggende objektene, uansett hvor mye bly de er pakket inn. For øvrig preges de bly-innpakkede objektene av dårlig håndverk.

Det er en vanlig praksis blant dagens kunstnere når de har snekret og banket sammen noe visuelt uforståelig, så klekker de ut noen gåtefulle titler, som for eksempel «Hester dør stående». Den er så produktivt symbolskapende i kritikernes permanente tåkehav at de tror kunstneren har skuert de dypeste sannheter. At hestene dør stående er en kunstnersannhet med modifikasjoner. Det er visstnok mest vanlig når de skal slaktes, ellers vandrer de til de evige jaktmarker i liggende tilstand.

Med tanke på døde hester og metallet bly, hadde det vært interessant og informativt om kunstneren hadde laget en stående hest i bly. Den trengte ikke å være i full størrelse, kanskje som en liten ponni, slik at publikum skjønte koblingen mellom døende hester og det giftige metallet bly. På den annen side. Bruken av så store mengder bly i denne utstillingen, særlig hva angår den omfattende monteringen, kunne også tenkes å forårsake helseskader. Og hva med publikum, har Kunstnernes Hus vurdert den helsefarlige siden ved å mønstre så store mengder giftig materiale?

I tenårene jobbet jeg noen år som metallarbeider og ble informert om blyets giftige egenskaper, men vi brukte mest jern, kobber, messing og sink. I senere år har jeg sett at mange kunstner har jobbet med metaller, i skulptur og materialrelieffer. Under tiden på Kunstakademiet utførte jeg faktisk flere store utsmykkingsoppdrag i messing for en eldre kunstnerkollega. men dette er første gang jeg har sett en kunstner jobbe skulpturalt med bly. Det er en risikosport av de sjeldne å banke bly over lengre tid. Selv om man bruker maske i perioder ligger partikkelstøvet i luften og det skal lite til før man blir forgiftet og får ødelagt indre organer.

Nå er ikke helseaspektet særlig interessant for mine vurderinger, men det slår meg hvordan giftproblematikkens dødelige virkninger kaster et utrivelig lys over den kunstneriske tomheten i de utstilte objektene. Det er ikke uvanlig at folk doper seg til døde med farlige stoffer, men det gjør de for egen regning og risiko. Er du kunstner kan du derimot

spre giften gratis og samtidig bli finansiert av Kulturrådet, Billedkunstnernes vederlagsfond, Lindbäck Langaards Stiftelse og Bergensstiftelsen.

Foto: Uli Holz

Vi benytter informasjonskapsler for å sikre deg den beste opplevelsen av vårt nettsted. Dersom du fortsetter å bruke dette nettstedet, så antar vi at du er komfortabel med dét.

Foto: Uli Holz

Foto: Uli Holz

Kunstneres Hus:
Hanne Tyrmi, «Hester dør stående», installasjon og objekter
Varer fra 28/01 til 20/03 2022

Kjøp Paul Grøtvedts bok her! (<https://www.documentforlag.no/produkt/moderniteten-og-post-modernismen/>)